

MASARYKOVA UNIVERZITA

Fakulta sociálních studií

Katedra environmentalistiky

**D. Erychlebová, R. Hadlačová, J. Ivanová, Š. Kastnerová, N. Kotrncová, T. Paďourová,
K. Peřinová, Š. Valentová, A. Vondrová, K. Žďárská**

Odpady

Právní nástroje ochrany životního prostředí ve státní správě

a samosprávě (ENS 257)

Projekt

V Brně 12. 5. 2014

Obsah:

Právní úprava problematiky odpadů.....	3
Případová studie návštěvy VOP (dodáno zvlášť, později).....	6

Přílohy: Souhrnné tabulky žádostí o informace:

- Jihomoravský kraj
- Královehradecký kraj
- Pardubický kraj

Právní úprava

Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech:

§ 3 Pojem odpad:

Opad je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit. V pochybnostech, zda se movitá věc považuje za odpad, rozhoduje krajský úřad na žádost vlastníka této movité věci nebo z moci úřední. Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu může stanovit vyhláškou kritéria upřesňující, kdy movitá věc může být považována za vedlejší produkt a nikoli odpad a kdy odpad přestává být odpadem.

§ 4 Další základní pojmy:

Komunální odpad je veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob, a který je uveden jako komunální odpad v Katalogu odpadů, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání. Nakládáním s odpady se pak myslí shromažďování, sběr, výkup, přeprava, doprava, skladování, úprava, využití a odstranění odpadů.

§ 17 Povinnosti a oprávnění obce a fyzických osob při nakládání s komunálním odpadem:

Obec může ve své samostatné působnosti stanovit obecně závaznou vyhláškou obce systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území včetně jejich biologicky rozložitelné složky a systému nakládání se stavebním odpadem. Obec je povinna v souladu se zvláštními právními předpisy určit místa, kam mohou fyzické osoby odkládat komunální odpad, který produkuje, a zajistit místa, kam mohou fyzické osoby odkládat nebezpečné složky komunálního odpadu (např. zbytky barev a spotřební chemie, zářivky, rozpouštědla). Povinnost zajištění míst k odkládání nebezpečných složek komunálního odpadu obec splní určením místa k soustředění nebezpečných složek komunálního odpadu ve stanovených termínech, minimálně však dvakrát ročně, a dále zajištěním odvozu oprávněnou osobou. Obec může tento systém v případě potřeby doplnit pravidelným mobilním svozem oprávněnou osobou. Obec může vybírat úhradu za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů od fyzických osob na základě smlouvy. Smlouva musí být uzavřena písemně a musí obsahovat výši úhrady. Vybírá-li obec tuto úhradu, nemůže stanovit poplatek za komunální odpad podle § 17a ani místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle zvláštního zákona.

§ 42 Plán odpadového hospodářství České republiky:

Návrh plánu odpadového hospodářství České republiky zpracovává ministerstvo ve spolupráci s příslušnými orgány veřejné správy a veřejností. Návrh plánu odpadového hospodářství České republiky projedná ministerstvo s kraji v samostatné působnosti.

§ 43 Plán odpadového hospodářství kraje:

Kraj v samostatné působnosti zpracovává plán odpadového hospodářství kraje pro jím spravované území a jeho změny.

§ 44 Plán odpadového hospodářství obce:

Obec, která produkuje ročně více než 10 t nebezpečného odpadu nebo více než 1 000 t ostatního odpadu, zpracovává plán odpadového hospodářství obce pro jí spravované území a jeho změny. Plán odpadového hospodářství obce musí být v souladu se závaznou částí plánu odpadového hospodářství kraje a jejími změnami.

§ 71 Orgány veřejné správy v oblasti odpadového hospodářství:

Veřejnou správu v oblasti odpadového hospodářství vykonávají: ministerstva (životní prostředí, zdravotnictví, zemědělství), Česká inspekce životního prostředí, Česká obchodní inspekce, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, celní úřady, Policie ČR, orgány ochrany veřejného zdraví, krajské úřady, obecní úřady obcí s rozšířenou působností, obecní úřady a újezdni úřady.

Problematiku odstranění černé skládky ošetřuje více zákonných předpisů:

Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech:

Ustanovení § 21 Zvláštní ustanovení pro skládkování odpadů - umístění a technické provedení skládky odpadů musí zajistit ochranu životního prostředí po celou dobu provozu skládky i po jeho ukončení a podmínky pro rekultivaci skládky a následné využití skládkového prostoru v souladu se schválenou územně plánovací dokumentací. Odpady lze ukládat pouze na skládky, které svým technickým provedením splňují požadavky pro ukládání těchto odpadů. Rozhodujícím hlediskem pro ukládání odpadů na skládky je jejich složení, mísitelnost, nebezpečné vlastnosti a obsah škodlivých látek ve vodném výluhu. Obecní úřad s rozšířenou působností pak dle § 79 může v situaci, kdy je ohroženo lidské zdraví nebo životní prostředí zakročit na základě ochrany zdraví a prostředí zakročit.

Zákon č. 183/2006 Sb. - stavební zákon:

Skládka na pozemku je přestupkem dle ustanovení § 178 nebo § 180. Stavební úřad je oprávněn uložit pokutu vlastníkovu pozemku, na kterém se skládka nachází a nařídit úpravy pozemku dle ustanovení § 129.

Zákon č. 40/1964 Sb. - občanský zákon:

Ohrožení skládkou v sousedství dle § 127 tzv. sousedskou žalobou. Pouze v případě, že pozemek se skládkou sousedí. Nemusí se tímto způsobem ale docílit odstranění skládky.

Zákon č. 254/2001 Sb. - vodní zákon:

Na základě průsakové vody ze skládky, která se pokládá za odpadní vodu. Za nedovolené vypouštění odpadní vody lze uložit pokutu dle § 125.

Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích:

Nabízí možnost sankcionovat vlastníka pozemku, na kterém se černá skládka nachází dle § 58.

Zákon č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny:

Na základě navrácení situace do původního stavu, tj. odstranit tu skládku, dle ustanovení §86. Lze vymocit skrze orgány ochrany přírody – Česká inspekce životního prostředí, obecní úřad s rozšířenou působností, krajský úřad nebo správa národního parku či chráněné krajinné oblasti.